

Sygn. akt V KK 422/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wełpa

w sprawie **M. P.**

skazanego z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 17 lutego 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 16 września 2014 r.,

**1. uchyla zaskarżony wyrok i umarza postępowanie karne
przeciwko M. P. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.;**

2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 16 września 2014 r., sygn. ... 1003/14, uwzględniając złożony wraz z aktem oskarżenia w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wniosek Prokuratora Rejonowego w Ś. o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary bez przeprowadzenia rozprawy uznał oskarżonego M. P. za winnego tego, że w nieustalonym dokładnie dniu, nie wcześniej niż 14

grudnia 2011 r. i nie później niż 19 grudnia 2011 r. w G., woj. D., w zamiarze, aby nieustalona osoba doprowadziła M. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 2 500 zł, po uprzednim wprowadzeniu pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru wywiązania się z umowy kupna - sprzedaży pojazdu marki Opel Corsa o nr [...] oferowanego w ogłoszeniu nr [...] na portalu [...] i zawartej za pośrednictwem tego portalu internetowego, ułatwił jej popełnienie czym zabronionego poprzez udostępnienie rachunku bankowego prowadzonego w C...banku Handlowym o nr [...] do wpłaty kwoty 2 500 zł w realizacji wyżej opisanej umowy, tj. o przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i za to na podstawie 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego M. P. środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego M. K. kwoty 2 500 zł (pkt II), zaś w oparciu o art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego w całości od kosztów sądowych.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 24 września 2014 r. bez kontroli instancyjnej wobec faktu, że nie został zaskarżony przez żadną ze stron (k. 201,t. II).

Od powyższego wyroku kasację na korzyść skazanego wywiódł Prokurator Generalny, który na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., zarzucając orzeczeniu Sądu I instancji w oparciu o art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k., rażące i stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. naruszenie przepisu prawa procesowego, to jest art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy w G. w dniu 16 września 2014 r. w sprawie o sygn. ... 1003/14 wyroku skazującego M. P. za przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. popełnione na szkodę M. K. pomimo tego, że między innymi za ten sam czyn M. P. został skazany wcześniejszym prawomocnym wyrokiem tegoż Sądu z dnia 29 października 2013 r. w sprawie o sygn. ... 1883/12.

Powołując się na powyższe wniósł on o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania karnego przeciwko M. P. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się zasadna w stopniu oczywistym, dlatego została rozpoznana na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Zaskarżony wyrok dotknięty jest rażącym i stanowiącym bezwzględną przyczynę odwoławczą naruszeniem przepisu prawa procesowego wskazanego w zarzucie kasacyjnym. Sąd Rejonowy wydając zaskarżony wyrok nie dostrzegł, że M. P. również wyrokiem tegoż Sądu z dnia 29 października 2013 r., sygn. akt ... 1883/12 (k. 1089, t. VI) został uznany winnym dokonania dziesięciu przestępstw, w tym czynu z pkt IX, polegającego na tym, że w dniu 22 grudnia 2011 r. w G., woj. D., działając wspólnie i w porozumieniu z K. S. oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd M. K. oferując mu do sprzedaży samochód marki Opel Corsa i możliwość sprowadzenia go z zagranicy, po czym przyjął od niego zaliczkę w kwocie 2 500 zł wpłaconą na założone konto w Banku Handlowym SA o numerze [...] należące do M. P., przy czym z zobowiązania się nie wywiązał i zaliczki nie zwrócił, czym działał na szkodę M. K. Jednocześnie Sąd ten przyjął, że zachowanie oskarżonego polegało na ułatwieniu popełnienia czynów z art. 286 § 1 k.k. innej osobie, przeciwko której materiały zostały wyłączone do odrębnego prowadzenia, poprzez założenie dwóch kont bankowych i przekazanie niezbędnej dokumentacji do korzystania z tych kont, na które to konta osoby pokrzywdzone dokonywały wpłat zaliczek na zakup samochodów oraz że oskarżony działał w warunkach art. 91 § 1 k.k. W konsekwencji zakwalifikował on zachowania oskarżonego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., pozostające w ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. i na podstawie art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby 4 lat i karę grzywny w wysokości 48 stawek dziennych po 20 zł każda, a także na podstawie art. 46 § 1 k.k. nałożył na oskarżonego obowiązek naprawienia szkody, w tym zapłatę na rzecz pokrzywdzonego M. K. kwoty 2 500 zł.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 7 listopada 2013 r. (k.1089, t.VI).

Wprawdzie przytoczone wyżej opisy czynu przypisanego M. P. w sprawach ... 1883/12 i ... 1003/14 wyczerpujące znamiona przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w

zw. z art. 286 § 1 k.k., popełnionego na szkodę pokrzywdzonego M. K., za który M. P. został skazany w obu tych sprawach są częściowo rozbieżne, jednak dotyczą tego samego historycznego zdarzenia. Wynika to wprost z analizy porównawczej treści zeznań pokrzywdzonego M. K. z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie ... 1003/14 (k. 21 -25,28-32,t.1), oraz z dnia 17 kwietnia 2012 r. w sprawie ... 1883/12 (k. 170-174, t. 1). W obydwu tych sprawach świadek relacjonując przebieg zdarzenia podał, że w dniu 22 grudnia 2011 r. dokonał przelewu kwoty 2 500 zł tytułem wpłaty do umowy nr [...] na rzecz A. S., na konto o nr [...] należące do M. P., po wcześniejszym znalezieniu na portalu internetowym „[...]” ogłoszenia nr [...], dotyczącego sprzedaży przez A. S. samochodu Opel Corsa o numerze [...], który spełniał jego wymagania, po telefonicznym uzgodnieniu warunków i podpisaniu nadesłanej mailem umowy przedwstępnej. Pomimo wywiązania się z umowy do oględzin i odbioru samochodu nie doszło, nie powiodły się również próby telefonicznego kontaktu ze sprzedawcą. W obydwu tych sprawach pokrzywdzony złożył kserokopię umowy przedwstępnej oraz potwierdzenia przelewu, a nadto w sprawie ... 1003/14 korespondencję z serwisem „[...]” (k.28-32 ,t. I akt sprawy ... 1003/14, k. 173 – 174 akt sprawy ... 1883/12).

Rozbieżności w opisie analizowanych czynów przypisanych M. P. w sprawach ... 1003/14 oraz ... 1883/12 dotyczą oznaczenia daty czynu oraz numeru konta M. P., na które M. K. dokonał w dniu 22 grudnia 2011 r. wpłaty zaliczki w wysokości 2 500 zł. Warto jednak zauważyć, że w sprawie ... 1883/12 Sąd w opisie czynu powielił oczywistą omyłkę pisarską prokuratora zawartą w akcie oskarżenia co do oznaczenia numeru konta bankowego skazanego, ponieważ z zeznań pokrzywdzonego złożonych w tej sprawie oraz z dostarczonego przez niego potwierdzenia przelewu jednoznacznie wynika, że wpłacił on kwotę 2 500 zł na konto o nr [...], nie zaś na konto o numerze [...]. Informacje uzyskane od pokrzywdzonego znalazły również potwierdzenie w dokumentacji nadesłanej przez Bank Handlowy w W. SA przy piśmie z dnia 23 kwietnia 2012 r., a dotyczącej należącego do M. P. rachunku w C...banku o numerze [...]. Z wyciągu za okres od 15.12.2011 r. do 14.01.2012 r. wynika bowiem, że na rachunek ten w dniu 23 grudnia 2011 r. wpłynął przelew zewnętrzny - wpłata kwoty 2 500 zł od M. K. do umowy nr [...](k. 260-261, t. II akt sprawy ... 1883/12).

Niezależnie od tego przedmiotem postępowania w sprawie ... 1003/14 było jedno przestępstwo zakwalifikowane z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., dokonane na szkodę M. K. Natomiast w sprawie ... 1883/12 Sąd Rejonowy w G. po zmianie opisu zarzuconych M. P. przestępstw przyjął, że czyn ten mieści się w ciągu przestępstw kwalifikowanych z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., w zw. z art. 286 § 1 k.k. i w zw. z art. 91 § 1 k.k.

Mimo wskazanych różnic w opisie czynu popełnionego na szkodę M. K., przypisanego M. P. w tych sprawach, bezspornym jest, że przedmiotem obydwu postępowań było to samo zachowanie, wyczerpujące znamiona przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., podjęte przez M. P. w tym samym czasie, w odniesieniu do tego samego pokrzywdzonego. W konsekwencji przestępstwo przypisane skazanemu w sprawie ... 1003/14, było również przedmiotem rozstrzygnięcia w sprawie ... 1883/12, w której prawomocny wyrok zapadł wcześniej i stanowiło część przedmiotu tego postępowania, które tyczyło także dziewięciu innych przestępstw. Dlatego też, w sprawie ... 1003/14 zachodziła ujemna przesłanka procesowa do prowadzenia postępowania karnego i wydania wyroku skazującego, określona w art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k. w postaci powagi rzeczy osądzonej (zob. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2002 r., II KKN 221/01, LEX nr 53030). Uchybienie to stanowi jednocześnie bezwzględną przyczynę odwoławczą, o której mowa w art. 439 § 1 pkt. 8 k.p.k. i miało istotny wpływ na treść orzeczenia, ponieważ wystąpienie w sprawie ... 1003/14 stanu powagi rzeczy powinno skutkować umorzeniem postępowania w odniesieniu do M. P.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k. w zw. z art. 537 § 2 k.p.k. uchylił zaskarżony i umorzył postępowanie karne w stosunku do M. P. Orzeczenie o kosztach procesu oparto na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k.